

2018

METŲ APŽVALGA IR SKAIČIAI KOMPENSACINIS ATLYGINIMAS UŽ AUDIOVIZUALINIŲ KŪRINIŲ ATGAMINIMĄ ASMENINIAIS TIKSLAIS

1. KOMPENSACINIO ATLYGINIMO PASKIRSTYMO PAGRINDAS

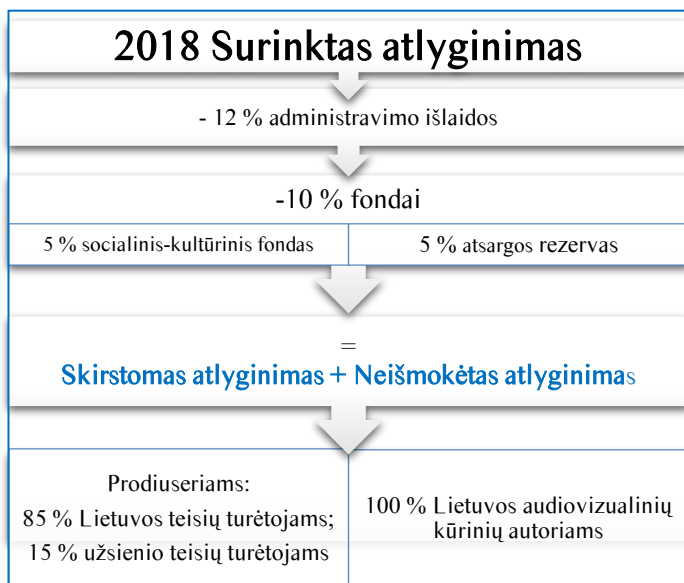
Kompensacinio atlyginimo už audiovizualinių kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais (toliau – Atlyginimas) paskirstymas atliekamas vadovaujantis:

- ✓ LR Kultūros ministro įsakymu, kuriuo AVAKA yra paskirsta atsakinga asociacija paskirstyti ir išmokėti Atlyginimą audiovizualinių kūrinių (toliau – AV kūriniai) prodiuseriams (visiems) ir autoriams (tik atstovaujamiems);
- ✓ LR Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu;
- ✓ Kompensacinio atlyginimo už audiovizualinių kūrinių ar fonogramose įrašytų kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais surinkimo, paskirstymo, mokėjimo ir grąžinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2018 m. liepos 25 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 734;
- ✓ AVAKA Kompensacinio atlyginimo, surinkto audiovizualinių kūrinių autoriams ir gamintojams (prodiuseriams) už audiovizualinių kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais, paskirstymo taisyklėmis (toliau – Paskirstymo taisyklės);
- ✓ Lietuvos gyventojų sociologiniu tyrimu dėl muzikos, audiovizualinių ir kitų kūrinių kopijavimo rezultatais (toliau – Sociologinis tyrimas).

2. PASKIRSTYMO SKAIČIAI: ATLYGINIMAS

Už 2018 m. AVAKA pirmojo įrašo gamintojams (toliau – Prodiuseriams) ir autoriams už audiovizualinių kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais paskirstė **536 693,54 €** Prodiuseriams – **427 341,65 €**, autoriams – **109 351,89 €**. Skirstomas atlyginimas teisių turėtojams gaunamas:

- ✓ Surenkančios asociacijos AGATA auditoriui rekomendavus, 2018 m. apmokėtos sąskaitos už 2017 m. buvo perkeltos į 2018 m. kompensacinio atlyginimo paskirstymą;
- ✓ Augantis kompensacinio atlyginimo surinkimas. 2018 m. surinkta beveik 5 mln. €. AVAKA visiems Lietuvos ir užsienio Prodiuseriams už audiovizualines laikmenas ir įrenginius paskirstė **493 414,30 €**, o AVAKA atstovaujamiems Lietuvos autoriams – **121 934,78 €**.

NEIŠMOKĖTAS ATLYGINIMAS

Pagal AVAKA Paskirstymo taisykles atlyginimas teisių turėtojams saugomas 3 metus. AVAKA imasi visų būtinų priemonių teisių turėtojų tapatybei ir buvimo vietai nustatyti. Pasibaigus 3 metų laikotarpiui neišmokėtos sumos pridedamos prie einamųjų metų paskirstymo sumos ir yra iš naujo perskirstomos. Atsižvelgiant į tai, neišmokėtas kompensacinis atlyginimas už atgaminimą asmeniniais tikslais už 2015 m. pridedamas prie 2018 m. paskirstymo.

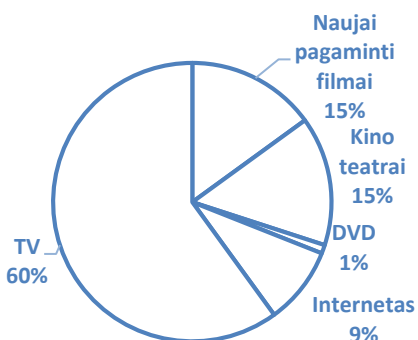
Iš viso prie skirstomos sumos pridedama **124 750,30 €** Prodiuseriams – **111 970,76 €**, autoriams – **12 779,54 €**. Šią sumą sudaro: 2015 m. paskirstytas, bet neišmokėtas atlyginimas Prodiuseriams ir autoriams, nepanaudotos sumos iš atsargos rezervo, kuris formuojamas teisiškai pagrįstų teisių turėtojų pretenzijų dėl negauto atlyginimo bei nepanaudotos sumos iš užsienio teisių turėtojų rezervo.

SURINKTAS ATLYGINIMAS

Surinktas kompensacinis atlyginimas už atgaminimą asmeniniais tikslais Prodiuseriams ir autoriams už 2018 m. augo daugiau negu **55 %**. Augimą lėmė:

3. PASKIRSTYMO SKAIČIAI: AV KŪRINIAI

Pagal AVAKA Paskirstymo taisyklės, skirstant Kompensacinį atlyginimą, paskirstymo suma, padalinama į atskirus modulius (pav. 1).

Pav. 1

TV

- ✓ Paskirstyme dalyvaujantys TV kanalai: LRT, LNK, TV3, TV1, TV6, TV8, BTV, Lietuvos ryto televizija, LRT Plus;
- ✓ AV kūrinių skaičius: 2680;
- ✓ Palyginimas su 2017 m.: 2017 m. TV modulyje dalyvavo mažiau AV kūrinių.

NAUJAI PAGAMINTI FILMAI (15 %)

- ✓ 2018 m. pagaminti nauji filmai: 178;
- ✓ Palyginimas su 2017 m.: 2018 m. pagaminta 49 filmais daugiau negu per 2017 m.

Skirstydama atlyginimą teisių turėtojams AVAKA vadovaujasi Sociologiniu tyrimu, kurį atlieka atsakinga asociacija (AGATA). Sociologinio tyrimo rezultatai nurodo, kokiomis proporcijomis atgaminami skirtingų žanrų (filmai, serialai, muzikiniai klipai ir TV laidos) audiovizualiniai kūriniai (Pav. 2).

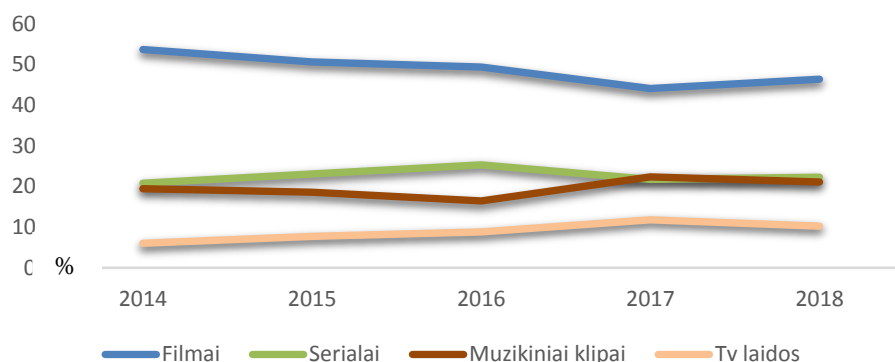
FILMAI: Nuo 2014 m. tyrimo duomenimis filmų atgaminimas tendencingai mažėjo ir nuo 53,69 % (2014 m.), nukrito iki 44,10 % (2017 m.). Tačiau 2018 m. šis rodiklis pakilo daugiau negu 2 % ir siekė **46,39 %**.

SERIALAI: Serialų atgaminimo rodiklis augęs iki 2016 m., 2017 m., sumažėjęs 0,06 %, 2018 m. vėl pakilo ir siekė **22,29 %**.

MUZIKINIAI KLIPAI: 2018 m. duomenimis muzikiniai klipai yra trečioje vietoje pagal atgaminimo dydį Lietuvoje ir siekė **21,08 %**. Lyginat su 2017 m. muzikinių klipų atgaminimas sumažėjo daugiau negu 1 %.

TV LAIDOS: Šis rodiklis priešingai negu filmų, nuo 2014 m. iki 2017 m. sparčiai augo ir tik 2018 m. daugiau negu 1,5% sumažėjo ir siekė **10,24 %**.

4. SOCIOLOGINIO TYRIMO REZULTATAI

Pav. 2

5. PASKIRSTYMO TAISYKLIŲ PAKEITIMAI

2019 m. balandžio mėnesį vykusiame AVAKA Visuotiniame narių susirinkime priimti trys Paskirstymo taisyklių pakeitimai:

1. DVD: 1 % atlyginimo skirstoma proporcingai kiekvieno audiovizualinio kūrinio išplatintam egzempliorių skaičiui. Pagal naujai priimtas Paskirstymo taisykles kompensacinis atlyginimas bus skirstomas tiems DVD egzemplioriams, kurie buvo išplatinti tik **mažmeninėje** prekyboje.

2. Dar vienas taisyklių pakeitimas susijęs su kompensacinio atlyginimo už atgaminimą asmeniniais tikslais autoriams paskirstymu. Pagal naujas taisykles nepaisant to, kokias proporcijas registruojant audiovizualinį kūrinį nurodė registraciją pateikęs asmuo, atlyginimas tarp autorių bus padalinamas ir išmokamas pagal **AVAKA Paskirstymo taisyklėse nurodytas proporcijas**.

3. 9 % nuo skirstomo atlyginimo tenka Interneto modeliui. Skirstant atlyginimą bus vadovujamasi internetiniais šaltiniais, kurių **rekomendacinį sąrašą** tvirtins AVAKA Taryba posėdyje, kuris bus šaukiamas prieš atliekant einamųjų metų paskirstymą.